

інтелектуальної активності. Тест може підтвердити тільки спроможність імітації людської поведінки, яку можна досягти як засобами з проявами інтелектуальної активності так і без.

Отже, Д. Серль, порушує питання про те, що розуміння об'єкту людиною не обмежується формальним описом. В той час як цифрові обчислювальні системи спроможні лише до формального опису без розуміння їх значення. Така позиція стане підґрунтям концепції «слабкого інтелекту». Тести А. Тюрінга та Д. Серля порушили цілу низку суттєвих питань щодо можливостей та обмеженості використання Штучного Інтелекту, які є актуальними темами дослідження у сучасних концепціях.

Література:

1. "COMPUTING MACHINERY AND INTELLIGENCE" by A. M. Turing <https://redirect.cs.umbc.edu/courses/471/papers/turing.pdf>
2. "Is the brain's mind a computer program?" by John R. Searle https://courses.edx.org/asset-v1:MITx+24.09x+3T2015+type@asset+block/1_searle_mind_s_brain_a_computer_program_.pdf
https://www.cs.princeton.edu/courses/archive/spr06/cos116/Is_The_Brains_Mind_A_Computer_Program.pdf

Штучний інтелект і свідомість

Артур ІВАНОВ, здобувач освіти

Науковий керівник – Наталя БІЛЬЧУК, канд. філос. наук, доцент

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського

"Харківський авіаційний інститут"

Аристотель вважав, що розум - це властивість виключно людська. Так вважали до 20 століття. Це час, коли з'являються перші комп'ютери, які здатні обчислювати. До цього моменту подібне могла робити тільки людина. Пізніше, 1956 року, на Дартманському семінарі, вперше вживається термін «штучний інтелект». Одним із учених, Марвіном Мінським, було запропоновано визначити Штучний Інтелект як машину, здатну виконувати завдання, що вимагають інтелектуальних зусиль людини.

У 1980 році Джон Серл в одній зі своїх робіт вводить два терміни «сильний» і «слабкий» штучний інтелект. «Слабкий» - лише корисний інструмент людини, а «сильний» має не просто вирішувати інтелектуальні завдання, а й мати свідомість у людському розумінні. І ось з приводу свідомості філософія міркувала протягом усієї своєї історії. Платон під поняттям «душа» мав на увазі саме свідомість у її метафізичному сенсі. Середньовічні богослови стверджували, що душа це неповторне творіння бога.

До того ж 1950 року знаменитий учений Алан Тьюрінг публікує у філософському журналі статтю, в якій поставить питання, актуальне донині. Чи може машина здійснювати дії, які не відрізняються від усвідомлених? Саме той самий тест Тюрінга має відповісти на поставлене запитання. Під час тесту випробовуваний повинен вести анонімне листування з кількома

співрозмовниками, один з яких - робот. За підсумками листування випробовуваному потрібно вказати, хто зі співрозмовників справжня особистість. Якщо робот змушує людину регулярно помилятися, значить перед нами усвідомлений штучний інтелект. Але вже знайомий нам філософ Джон Серл критикує тест і залишається переконаним у тому, що свідомість неповторна.

Американський філософ Деніел Деннет глибоко переконаний. Створити штучний інтелект можливо. На його думку, людина занадто ідеалізує свідомість, і не варто зараховувати її до царини метафізичного. Насправді те, що ми називаємо свідомістю - ніщо інше, як продукт людської еволюції, який просто є найлегшою для нас формою опису навколишнього світу. Деніел Деннет засновує цю позицію на своїй теорії про інтенціональну установку. Інтенсійність - це властивість свідомості бути спрямованою на що-небудь. Філософ наводить простий приклад на шаховій грі з комп'ютером. Під час гри у нас стоїть завдання виграти. Коли настає наш хід, ми намагаємося прорахувати наступні ходи противника. Щоб це зробити у випадку з комп'ютером, у нас є кілька варіантів. Наприклад, обчислити хід на рівні пристрою і будови шахового комп'ютера, використовуючи вчених з усього світу і володіючи нескінченним запасом часу. Але в умовах реальної гри і нестачі часу ми, звісно, діятимемо, приписуючи комп'ютеру інтенціональність, бажання, побоювання і надії. Як ми зазвичай робимо і в житті, спілкуючись із собі подібними. Ми контактуємо, орудуємо категоріями бажань, побоювань і надій.

То чому ж тоді, якщо ми волею-неволею, наче одушевляємо комп'ютер під час шахової гри, у нас є віра в існування якоїсь особливої свідомості, що нібито притаманна тільки людині? Може бути? Це все-таки просто ілюзія?

Штучний інтелект як інструмент розвитку людства

Ростислав РУМЕГА, здобувач освіти

*Науковий керівник – Ірина УШНО, канд. філос. наук, доцентка
Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Протягом усієї відомої історії людства шов активний розвиток і накопичення науки та знань. Починаючи з античних часів, переходячи до середньовіччя й закінчуючи сьогоднішнім, коли наука робить кроки, шириною, так би мовити, рівні світловим рокам. Ми бачимо, що учені, митці, філософи в своїх працях описували результати своїх спостережень за явищами, які їх оточували, й експериментів які були обмежені їх часом. Проаналізувавши історію розвитку наук, важко переоцінити наскільки сильний фундамент, будувався для науки остатніх 400 років.

Приблизно до середини 20 століття був розвиток, так би мовити, «відчутної науки». Тобто механіка, динаміка, електрика, магнетизм – це все те що ми можемо побачити, відчутти, та те, з чим ми стикаємось в повсякденні. Але після 40-60 років починається активний розвиток ядерної, молекулярної фізики, а